

Sprawa: Odpowiedź na petycję w sprawie wprowadzenia zwolnień
w podatku od spadków i darowizn
Znak sprawy: DPL1.056.2.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani wystąpienie z 17 czerwca 2024 r., zawierające postulat zmiany w przepisach ustawy o podatku od spadków i darowizn dotyczący uregulowania nowych kategorii zwolnień od podatku, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, uprzejmie informuję.

Zakwalifikowanie wystąpienia jako petycji

Wystąpienie zostało zakwalifikowane jako petycja. Zgodnie z przepisami ustawy o petycjach, przedmiotem petycji może być między innymi żądanie zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagającej szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Zgłoszone żądanie

W przedstawionym przez Panią wystąpieniu zawarte jest żądanie wprowadzenia zmian w ustawie o podatku od spadków i darowizn, obejmujące wprowadzenie nowych kategorii zwolnień od podatku wpłat (darowizn) na rzecz:

- 1) usług w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
- 2) poprawy dobrostanu psychicznego obdarowanego w związku z poprawą płynności finansowej z progu zagrożenia na próg prawidłowy;

- 3) obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki;
- 4) społecznego obowiązku na rzecz pomocy żywnościowej, pomocy w niezbędnych zakupach, pomocy z spłatą lub umorzeniem zadłużenia.

Obowiązujący stan prawny

Artykuł 84 Konstytucji RP wyraża zasadę powszechności opodatkowania, będącą wyrazem zasady sprawiedliwości podatkowej, wynikającej z art.217 Konstytucji. Zasada ta nakłada na każdego obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych w tym podatków określonych w ustawach. Natomiast ulgi i zwolnienia, jako stanowiące odstępstwo od zasady powszechności opodatkowania i równości opodatkowania mają charakter wyjątkowy i powinny być w sposób precyzyjny i racjonalny uzasadnione.

Podatek od spadków i darowizn jest elementem systemu podatkowego i służy zachowaniu szczelności systemu podatkowego.

W sytuacji ważnego interesu podatnika (np. trudnej sytuacji zdrowotnej lub życiowej) naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek podatnika, może udzielić indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach ustawy - Ordynacja podatkowa, w tym także umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną - za zgodą właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Taki system indywidualnych ulg podatkowych obliгуje organy podatkowe do wyczerpującego zbadania w każdym przypadku okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia, w tym oceny istnienia przesłanek ważnego interesu strony lub interesu publicznego.

Sposób załatwienia petycji

Zaproponowane bezwarunkowe i tak szerokie zniesienie obciążeń podatkowych związanych z nieodpłatnym nabyciem majątku może przyczynić się do wykorzystywania wprowadzonych zmian do legalizowania majątku pochodzącego z nieujawnionych źródeł przychodów. W konsekwencji, takie rozwiązanie skutkować będzie nie tylko obniżeniem wpływów do budżetów gmin, jako beneficjentów wpływów z tego podatku, ale także do budżetu państwa.

Z powyższych względów, nie jest planowane podjęcie inicjatywy legislacyjnej w zakresie wskazanym w petycji. Ze względu na brak rozwiniętego uzasadnienia dla wprowadzenia postulowanych zmian niemożliwe jest szczegółowe odniesienie się do przekazanych propozycji. Wskazany wyżej skutek proponowanej regulacji, jakim jest rozszczelnienie systemu podatkowego, stanowi kluczowy argument dla negatywnego rozpatrzenia Pani petycji.

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2024 r. poz. 596);
2. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870);
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Monika Derejko-Kotowska

Dyrektor

Departament Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu
Terytorialnego